

**İHRACAT BEDELLERİNİN YURDA
GETİRİLMESİ
VE
%25'İNİN TCMB'NA SATIŞI
ZORUNLULUĞU**

İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin işlemler;

- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun,
 - Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar,
 - Söz konusu Karara İlişkin 2018-32/48 sayılı Tebliğ ve
 - TCMB İhracat Genelgesi,
- kapsamında tesis edilmektedir.

İHRACAT GENELGESİ

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.

**İHRACAT GENELGESİNİN EK 1. İNCİ MADDESİ KAPSAMINDA
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASINA
YAPILACAK DÖVİZ SATIŞINA İLİŞKİN
UYGULAMA TALİMATI**

Yürürlük
MADDE 7- (1) Bu Uygulama Talimatı 03.01.2022 tarihinde yürürlüğe girer.

03.01.2022 tarihi itibarıyla İBKB'ye (İhracat Bedeli Kabul Belgesi) veya DAB' a (Döviz Alım Belgesi) bağlanan ihracat bedellerinin %25'inin İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılması;

Söz konusu bedellerin de bankaca Merkez Bankası tarafından işlem günü için geçerli olduğu ilan edilen döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılması ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılması gerekmektedir.

%25'lik döviz satış tutarı İBKB'ye bağlanacak tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Bilindiği üzere, ihracat bedellerinin **fiili ihrac tarihinden itibaren 180 gün** içinde yurda getirilmesi zorunludur.

İhracat işlemlerine ait **sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihrac tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda**, bedellerin yurda getirilme süresinin **vade bitiminden itibaren 90 günü geçmemesi** gerekmektedir.

Aşağıda belirlenmiş ülkelere yapılan **ihracatta bedellerin yurda getirilme zorunluluğu bulunmamaktadır:**

"Afghanistan, Angola, Belarus, Benin, Cibuti, Etiyopya, Fildişi Sahili, Filistin, Gabon, Gana, Gine, İran, Kamerun, Kenya, Kırgızistan, Kuzey Kore, Küba, Liberya, Lübnan, Moldova, Nijerya, Senegal, Somali, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tacikistan, Tanzanya, Venezuela"

Yine aşağıda belirlenmiş ülkelere yapılan ihracat bedellerinin ise sadece **%50'sinin yurda getirilme zorunluluğu bulunmaktadır:**

"Azerbaycan, Cezayir, Fas, Kazakistan, Mısır, Özbekistan, Tunus, Türkmenistan, Ukrayna, Yemen"

Aşağıda belirlenmiş ülkelere yapılan **ihracatta bedellerin yurda getirilme zorunluluğu bulunmamaktadır:**

"Afghanistan, Angola, Belarus, Benin, Cibuti, Etiyopya, Fildişi Sahili, Filistin, Gabon, Gana, Gine, İran, Kamerun, Kenya, Kırgızistan, Kuzey Kore, Küba, Liberya, Lübnan, Moldova, Nijerya, Senegal, Somali, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tacikistan, Tanzanya, Venezuela"

Yine aşağıda belirlenmiş ülkelere yapılan ihracat bedellerinin ise sadece **%50'sinin yurda getirilme zorunluluğu bulunmaktadır:**

"Azerbaycan, Cezayir, Fas, Kazakistan, Mısır, Özbekistan, Tunus, Türkmenistan, Ukrayna, Yemen"

Uygulamanın istisnaları:

Eximbank ya da diğer bankalardan kullanılan **döviz kredilerinin geri ödemeleri**,

Yalnızca **USD, EURO ve İngiliz Sterlini** cinsinden ihracat bedellerinin yüzde 25'nin TCMB'ye **satış söz konusu olup;**

Diğer döviz cinslerindeki ihracat bedelleri için TCMB'ye satış söz konusu değildir.

- Hizmet ihracatı,
- Mikro ihracat ,
- Transit ticarete ilişkin bedeller,

İlgili Tebliğ ve Genelge **kapsamı dışında bulunmaktadır**. Dolayısı ile bu bedeller için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış söz konusu değildir.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

- a) **30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan** ihracat hesapları doğrudan **bankalarca ödeme şekline** ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,
- b) **30.000 ABD dolarından yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan**, beyanname veya formda yer alan bedelin **%10'una kadar noksanlığı olan** (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan **bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın**,
- c) **200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, ilgili düzenlemede belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle **beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce**

terkin edilmek suretiyle kapatılır.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri ise mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Buna göre Genelgede belirtilen terkin sınırları içinde kalan 30.000 ABD dolarına kadarki ihracat bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri ise mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Buna göre Genelgede belirtilen terkin sınırları içinde kalan 30.000 ABD dolarına kadarki ihracat bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

- ihracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine Nakit Beyan Formu (NBF) ile beyan edilmesi zorunludur.
- NBF'nin düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde NBF'nin ve NBF konusu efektifin bankalara tevdi edilmesi gereklidir.